

CSM—1/22

ODIA LANGUAGE

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା

Candidate
must not
write on
this margin.

Time : 3 Hours

ସମୟ : ୩ ଘଣ୍ଟା

Full Marks : 250

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା : ୨୫୦

The figures in the right-hand margin indicate marks.

ଖାତାର ଡାହାଣ ପଚେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମାର୍କ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

Answer all questions.

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧତାମୂଳକ ଅଟେ ।

1. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରାୟ ଆଠଶହ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖ : 80

- (କ) ସାଂପ୍ରତିକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ କୃଷକ ମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାହାନ
- (ଖ) ଭାରତବର୍ଷରେ ଧର୍ମାନ୍ତରୀକରଣ
- (ଗ) ମାନସିକ ସ୍ଥାନ୍ୟ ଏବଂ ସମାଜ
- (ଘ) ଭାରତୀୟ ହଷ୍ଟଶିଳ୍ପ

2. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚଗୋଟି ରହିକୁ ଉପ୍ରୟୁକ୍ତ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର

କର :

10

- (କ) ଅରଣ୍ୟରୋଦନ
- (ଖ) ଛୁଅମାଛି ପରୀକ୍ଷା
- (ଗ) ଘରେ ନ ପଶୁଶୁ ଚାଳ ବାଜିବା
- (ଘ) ଓଟ ମୁହଁରେ ଜୀରା
- (ଡ) ହାଟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ
- (ଚ) କପାଳ ପଞ୍ଚିବା
- (ଛ) ଚିତା କାଟିବା

3. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଶେଷୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଯେକୌଣସି ଦୂଇଟିର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଏକଶହ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର : 20

- (କ) ଆପଣା ଶିଙ୍ଗରେ ଭୁଲଁ ତାଢ଼ିବା
- (ଖ) ଝିଣିକା ମାରି ବଣି ପୋଷିବା
- (ଗ) ଅନ୍ଧ ଥରେ ବାଡ଼ି ହଜାଏ
- (ଘ) ପାଣି ପିଇବ ଛାଣି, ପଇସା ନେବ ଗଣି
- (ଡ) ନାହିଁ ମାମୁଁଠାରୁ କଣାମାମୁଁ ଭଲ
- (ଚ) ଚାଲି ନ ଜାଣି ବାଟର ଦୋଷ
- (ଛ) ଧୀର ପାଣି ପଥର କାଟେ

Candidate
must not
write on
this margin.

4. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚଗୋଟିକୁ ଏକପଦରେ ପ୍ରକାଶ କର : 10

- (କ) ଯହିଁରେ କରଦେବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ
- (ଖ) ଗ୍ରହଣ କରେ ଯେ
- (ଗ) ଇତିହାସ ଜାଣନ୍ତି ଯେ
- (ଘ) ଆନନ୍ଦର ଅଭାବ
- (ଡ) ନାହିଁ ଅର୍ଥ ଯହିଁରେ ତାହା
- (ଚ) ମହତ୍ ଯଶ ଯାହାର ସେ
- (ଛ) ନାହିଁ ପାର ଯାହାର ସେ

5. ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମୋଜାରିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକରୁ ପାଞ୍ଚଟିର ଅର୍ଥ ଲେଖୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର : 10

- (କ) ତରଣି - ତରଣୀ
- (ଖ) ସୂଚୀ - ଶୁଚି
- (ଗ) ନିତି - ନୀତି
- (ଘ) ଭାସଣ - ଭାଷଣ
- (ଡ) ବିଷ - ବିସ
- (ଚ) ଯମକ - ଜମକ
- (ଛ) ସର - ଶର

6. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚଟି ଶବ୍ଦର ବିପରୀତାର୍ଥ ଶବ୍ଦ ଲେଖୁ ବାକ୍ୟ ଗଠନ କର : 10

Candidate
must not
write on
this margin.

- (କ) ଅନୁରକ୍ଷି
- (ଖ) ଦୂଷ
- (ଗ) ଆନନ୍ଦ
- (ଘ) ଦୟାଳୁ
- (ଡ) ପୁରସ୍କାର
- (ଚ) ହ୍ରାସ
- (ଛ) ସରସ

7. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚଟି ଶବ୍ଦ ସନ୍ଧି ବିଲ୍ଲେଦ କର : 10

- (କ) ନାଉରିଆ
- (ଖ) ବୈଭବ
- (ଗ) ନେଳିଆ
- (ଘ) ବେତୁଳି
- (ଡ) ଓଡ଼ିଶୀ
- (ଚ) ମହେଶ୍ୱର
- (ଛ) ଲମ୍ବୋଦର

8. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଗ୍ରହ ବାକ୍ୟକୁ ସମାସ କରି ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚଗୋଟିର ସମସ୍ତପଦ ଲେଖ : 10

- (କ) ସତ୍ୟ ଯାହାର ବୁଦ୍ଧି
- (ଖ) ଧନୁକୁ ଧାରଣ କରନ୍ତି ଯେ
- (ଗ) ଘୁଷୁରି ପାଳିବା ଜୀବିକା ଯାହାର
- (ଘ) ଶତ୍ରୁକୁ ବଧ କରିଅଛି ଯେ
- (ଡ) ମେଧା ଅଛି ଯାହାର
- (ଚ) ନାହିଁ କଳଙ୍କ ଯାହାର ସେ
- (ଛ) ଅନେକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷୁଦ୍ର

୨. ନିମ୍ନ ପରିଛେଦଟିକୁ ପାଠକରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଦିଅ :

25

**Candidate
must not
write on
this margin.**

ଓଡ଼ିଆରେ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ପର୍ବଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା ହେଉଛି ଏକ ମହାନ କୃଷିଭିତ୍ତିକ ସାମାଜିକ ପର୍ବ । ବୈଶାଖମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ତୃତୀୟାଦିନ ଏହି ପର୍ବଟି ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଦିନଟିକୁ ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା କାହିଁକି କୁହାଯାଏ ତାର ଅନେକ କାରଣ ରହିଛି । ସତ୍ୟୟୁଗରେ ପ୍ରବଳ ପ୍ରତାପୀ ଅକ୍ଷୟାସୁରର ଅତ୍ୟାଚାରରେ ପୁଥୁବୀ ଥରହର ହେଲା । ଦେବତାମାନେ ତା ଭୟରେ ସ୍ଵର୍ଗଛାଡ଼ି ପଳାଯନ କଲେ । ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳ ତୃତୀୟା ଦିନ ଅକ୍ଷୟାସୁରକୁ ନିଧନ କରି ପୁଥୁବୀକୁ ଶାନ୍ତ କଲେ । ଅକ୍ଷୟାସୁର ନାମରେ ଏହି ଦିନଟିକୁ ‘ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା’ କୁହାଗଲା । ସୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ଚାରିଟି ଯୁଗରେ ଭାଗ କରାଯାଏ । ଚାରିଯୁଗ ହେଲା ସତ୍ୟ, ଦ୍ରୋଧ୍ୟା, ଦ୍ଵାପର ଓ କଳି । ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା ଦିନଟି ଆଦି ସତ୍ୟୟୁଗର ପ୍ରଥମ ଦିବସ । ଏହିଦିନ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହିଦିନ କୃଷକମାନେ ନିଜ ନିଜ ଜମିରେ ବିଧିପୂର୍ବକ ମୁଠି ଅନୁକୂଳ କରିଆନ୍ତି । ଧାନ ହେଉଛି ଅକ୍ଷୟବୀଜ । ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ଧାନବୁଣ୍ଣା ଦିନଟିକୁ ‘ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା’ କହିବା ସମୀଚୀନ ଅଟେ । ‘ସ୍ଵର୍ଗପୁରାଣ’ ର ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡରେ “ନୀଳାଦ୍ରି ମହୋଦୟ” ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ନିର୍ମାଣ ବିବରଣୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ପ୍ରାଚୀନକାଳରୁ ଏ ଯାବଡ଼ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପବିତ୍ର ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା ଦିନରୁ ସଂପାଦିତ ହୋଇ ଆସୁଛି ।

ଏହି ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା ଦିନଠାରୁ ମହାପ୍ରଭୁ ଜନନୀଥ ଓ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମହାଦେବଙ୍କର ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ଉତ୍ସବ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଅଷ୍ଟମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୧ ଦିନ ବ୍ୟାପୀ ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ପର୍ବ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ସ୍ଵର୍ଗପୁରାଣର ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡରେ ତ୍ରିକାଳଙ୍କ ମହାମୁନି ଜ୍ଞାନିମାନଙ୍କୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଯାତ୍ରାଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନାକରି ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟାର ମାହାମ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ।

ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା ପୂର୍ବଦିନ କୃଷକମାନେ ଜମିରେ ପାଣି ପକାଇ ରଖନ୍ତି । ନୂତନ ଲଙ୍ଘାଳ, ନୂତନ କାଙ୍କ, କୋଡ଼ି, କୋଦାଳ, ନୂତନ ଭାର, ଶିକା, ଧାନ ଗଉଣି ଓ ଶୁକ୍ଳଧାନ ଆଦି ପ୍ରଷ୍ଫୁତ କରନ୍ତି । ତୃତୀୟ ଦିନ ପାହାଡ଼ା ପ୍ରହରରୁ ଶୋଯରୁ ଉଠି ସ୍ଵାନ ଶୌତ ପୂର୍ବକ ନବବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରନ୍ତି । ଘର ସାମନାକୁ ଗୋମନ୍ଦାରା ଲିପି କଲସ ଖାପନ କରି ଦୀପ ଜଳାନ୍ତି । ନୂତନଭାବରେ ଧାନ ଗଉଣି, ପୁଜା ସାମଗ୍ରୀ ଓ ଜଳଧରି ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତି । ଶଙ୍ଖ, ଘଣ୍ଟା ବଜାଇ ଓ ହୁଲହୁଲି ଦେଇ ଗୁହିଣୀମାନେ ଶୁଭ କାମନା କରି ସ୍ଵାମୀମାନଙ୍କୁ ଷେତକୁ ପଠାନ୍ତି । ଜମିରେ କୃଷକ ବିଧିପୂର୍ବକ ଭୂମିପୂଜା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା କରି ଅଧୁକ ପରସଲ ଅମଳର ଆଶାନେଇ ଧାନମୁଠି ଅନୁକୂଳ କରନ୍ତି । ଘରେ ଘରେ ଆନନ୍ଦ ଲହରୀ ଖେଳିଯାଏ । ଅଗୁଆ ଚାଉଳର ଖେବୁଡ଼ି ଓ ପିଠାପଣା କରି ଗୁହିଣୀମାନେ ନୂତନ ପଳାଶ ପତ୍ରରେ ପରିବାରର ସତ୍ତିକୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ-ଏହିଦିନ ଶାଗ ଖାଇଲେ ଜମିରେ ଅଧୁକ ଘାସ ଜହିଥାଏ । ତେଣୁ ଲୋକମାନେ ଏହିଦିନ ଶାଗ ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା ଦିନଟି ପଣ୍ଡିତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜ୍ଞାନପୂଜନ ଦିବସ ଭାବେ ଖ୍ୟାତ । ଜ୍ଞାନପୂଜନକୁ ଘରକୁ ଆମନ୍ତରଣ କରି ନୂତନ ବସ୍ତ୍ର ଦେଇ ଫଳମୂଳ ଖୁଆର ଆପ୍ୟାନ୍ତିତ କରାଯାଏ । ଲୋକମାନେ ପରିଷରକୁ କାକୁଡ଼ି, ତରତୁଜ, ଆମ, ଖକୁରୀ, ଲିଚୁ, କେହୁ ଆଦି ଫଳ ଖୁଆର ଆନନ୍ଦ ଉପରୋଗ କରନ୍ତି ।

- (କ) ବୈଶାଖମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ତୃତୀୟାଦିନ ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଳିତ ପର୍ବକୁ କାହିଁକି ‘ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା’ କୁହାଯାଏ ?
- (ଖ) ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା ସହିତ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମହାଦେବଙ୍କର କ’ଣ ସଂପର୍କ ଅଛି?
- (ଗ) କୃଷ୍ଣକମାନେ ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା ସମୟରେ ଧାନମୁଠି ଅନୁକୂଳ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କ’ଣ ସବୁ ନାହିଁ ପାଳନ କରନ୍ତି?
- (ଘ) ଓଡ଼ିଶାର କୃଷ୍ଣକସମାଜରେ ଭୂମିପୂଜା ଦିନଟିକୁ ଗୁହିଣୀମାନେ କିପରି ପାଳନ କରନ୍ତି?
- (ଡ) ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟା ଦିନଟିକୁ ପଣ୍ଡିତ ଓଡ଼ିଶାରେ କିପରି ପାଳନ କରାଯାଏ?

10. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିଲ୍ଲେଖଟିର ସାରାଂଶ ନିଜ ଭାଷାରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ :

25

ପଲ୍ଲୀଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜିଲ୍ଲା, ରାଜ୍ୟ, ଦେଶ, ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥରେ ଏ ସମସ୍ତ ଆମର ଜନ୍ମଭୂମି । ଏଇ ଜନ୍ମଭୂମି ଆମ ପାଇଁ କେତେ ବିଲ, ବଣ, ପାହାଡ଼-ପର୍ବତ, ନଦୀ-ନଦୀ, ପ୍ରପାତ-ନିର୍ଝର, ହ୍ରଦୀ-ସାଗର ଆଦି ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟଭରା ଯ୍ୟାନ ସଜାଇ ରଖିଛି । ସେ ସବୁକୁ ଦେଖୁ ଆମେ ଆନନ୍ଦରେ ଆୟୁହରା ହେଉ ।

ଆମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ଦେବଗଢ଼ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜିଲ୍ଲା । ଦେବଗଢ଼ ସହର ହେଉଛି ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ସଦର ମହିନାମା । ଏହି ସହରର ପ୍ରାୟ ଏକ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ରହିଛି ପ୍ରଧାନପାଟ ପର୍ବତ । ତହିଁରୁ ଝରି ଆସୁଥିବା ଝରଣାରୁ ସୁଷ୍ଠି ହୋଇଛି ଅତି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଧାନପାଟ ଜଳପ୍ରପାତ । ପ୍ରପାତର ଉପରି ବିଷୟରେ ଲୋକ ପ୍ରତିକିତ ଏକ ସୁନ୍ଦର କାହାଣୀ ରହିଛି ।

ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦେହ ତ୍ୟାଗ ପରେ ପାଣ୍ଡବମାନେ ପରୀକ୍ଷିତଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟଦେଇ ଦୌପଦୀଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ତୀର୍ଥାନ୍ତରେ ବାହାରିଲେ । ପୂର୍ବ ସମୁଦ୍ରକୂଳରୁ ଅର୍କଷେତ୍ରରେ ସୁର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କୁ ପୂଜା କରି ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଯ୍ୟାନ ଭ୍ରମଣ କଲେ । ପ୍ରାଚୀନ କୋଣାଳ ରାଜ୍ୟରେ ଭ୍ରମଣ କଲାବେଳେ ସେମାନେ ଜଳ ନ ପାଇ ତୃଷ୍ଣାତୁର ହୋଇ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସ୍ଵରଣ କଲେ । ଭକ୍ତବସ୍ତଳ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ କଷ୍ଟ ସହି ନ ପାରି କୌମୋଦକୀ ଗଦାରେ ପ୍ରଧାନପାଟ ପର୍ବତକୁ ପ୍ରହାର କରି ସାତଟି କୁଣ୍ଡ ସୁଷ୍ଠି କଲେ । ଗଦା ପ୍ରହାର ଶବରେ ବନଭୂମି ପ୍ରକଟିତ ହେଲା । ପାଣ୍ଡବମାନେ ଶବ ଶୁଣି ଚକିତ ହେଲେ । ସାତକୁଣ୍ଡରୁ ଜଳରେ ପର୍ବତରେ ଏକ ପ୍ରପାତ ସୁଷ୍ଠି କଲା । ଯୁଧୁଷ୍ଠିର ଖାଡ଼େଶ୍ଵର ଶିବଲିଙ୍ଗ ଯାପନ କରି ସେହି ଜଳରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ତା ପରେ ଦୌପଦୀଙ୍କ ସହ ପଞ୍ଚଭ୍ରାତା ଜଳପାନ କରି ତୃପ୍ତ ହେଲେ ।

ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷପରେ ବାମଣାରେ ଗଙ୍ଗବଂଶୀ ରାଜାଗଣ ରାଜସ୍ତ କଲେ । ପ୍ରଧାନପାଟର ଉପରି ଓ ତାର ମହିମା ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ଜଣେ ରଷି ଏହି ବଂଶର ଜନେକ ରାଜାଙ୍କୁ ଢାକି ନେଇ ଝରଣାକୁ ଦେଖାଇଲେ । ସେ ପ୍ରପାତର ଜଳକୁ ରଞ୍ଜୁରୂପେ ଧରି ଉପରକୁ ଉଠି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ଏହା ଦେଖୁ ରାଜା ଭାବୀ, ଚକିତ ହେଲେ । ସେହି ସ୍ଫୁଟିକୁ ସେ ସ୍ଵରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରପାତ ଗୁମ୍ଫାରେ ରଷିଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତର ବିଶ୍ଵହ ଛାପନ କଲେ ।

ପ୍ରଧାନପାଟ ପର୍ବତ ଦୁଇଟି ଶାଖାରେ ବିଭିନ୍ନ । ପ୍ରଧାନ ଶାଖାଟି ଦେବଗଡ଼ର ଉତ୍ତରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଅନ୍ୟ ଶାଖାଟି ଦେବଗଡ଼ର ଉତ୍ତର-ପଣ୍ଡିମରେ କୋରଡ଼ିକୋଟୀରେ ରହିଛି । ବାମଣାର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ମହାରାଜା ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ତ୍ରିଭୁବନଦେବ କୋରଡ଼ିକୋଟ ଜଳପ୍ରପାତରୁ ଜଳବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଉପରେ ରାଜଧାନୀ ଦେବଗଡ଼କୁ ଆଲୋକିତ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଧାନପାଟ ପ୍ରପାତର ଜଳ ପର୍ବତର ପାଦଦେଶରେ ଅବସ୍ଥିତ ଗୋଟିଏ କୁଣ୍ଡରେ ଝର୍ଣ୍ଣର ଶବରେ ପଢ଼ିତ ହୋଇ ତଳକୁ ବହି ଯାଇଛି । ପ୍ରପାତରୁ ଛିଆଡ଼ି ହୋଇ ପଦ୍ମଥୁବା ଜଳରେ ପଢ଼ିତ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ହେତୁ ଶତ ଶତ ଲହୁଧନ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟିହୁଏ । ପ୍ରଧାନପାଟ ଜଳକୁ ରାଜା ବାସୁଦେବ ପାଇୟ ସାହାଯ୍ୟରେ ରାଜଧାନୀକୁ ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିଲେ । ସେହି ଜଳରେ ଲୋକମାନେ ସ୍ଵାନ, ରନ୍ଧନ କରିବା ସହ ଜମିରେ ଜଳସେଚନ କରୁଥିଲେ ।

ପ୍ରଧାନପାଟ ପ୍ରପାତର ପାଦଦେଶରେ ‘ବସନ୍ତନିବାସ’ ଓ ‘ଲକ୍ଷ୍ମି ନିବାସ’ ନାମକ ଦୁଇଟି ରମଣୀୟ ଶୈଳନିବାସ ବାମଣା ରାଜା ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ତ୍ରିଭୁବନ ଦେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ବସନ୍ତ ନିବାସରେ ରତ୍ନରାଜ ବସନ୍ତ ସବୁଦିନେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଆନ୍ତି । ପ୍ରପାତର ଅନ୍ତି ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ କୁଳରେ ଦୁଇଟି ସ୍ଵଦର ଉଦ୍ୟାନ ରାଜା ବାସୁଦେବ ସୁନ୍ଦର ଦେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ହାତୀ, ବାଘ, ଭାଲୁ, ଜଳହସ୍ତୀ, କୁମ୍ଭୀର, ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ, ନର୍ତ୍ତକୀ ଆଦି ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ସିମେଣ୍ଟ ନିର୍ମିତ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଉଦ୍ୟାନର ଶୋଭା ବଢ଼ାଉଥିଲା । ଲୋକମାନଙ୍କର ଅମାନୁଷ୍ଟିକ ଅତ୍ୟାଚାର ଯୋଗୁଁ ଉଦ୍ୟାନଟି ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ପ୍ରଧାନପାଟ ରୋଗୀ, ଭୋଗୀ, ଉତ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଆମୋଦଦାୟକ ଛଳୀ ଅଟେ । ବଣଭୋକି ପାଇଁ ବର୍ଷଘାରା ଏଠାକୁ ଅନେକ ଲୋକ ଆସନ୍ତି ।

ସାହିତ୍ୟାନୁରାଗୀ ମହାରାଜା ବାସୁଦେବ ସୁନ୍ଦରଦେବ ଓ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ତ୍ରିଭୁବନଦେବଙ୍କ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ବିଶିଷ୍ଟ କବି ଏବଂ ଲେଖକମାନେ ଆସି ଏହି ଛାନରେ ସେମାନଙ୍କର ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା କରୁଥିଲେ ।

**Candidate
must not
write on
this margin.**

11. ନିମ୍ନ ପରିଲେଖଟିକୁ ଉଚ୍ଚରାଜୀରେ ଅନୁବାଦ କର :

20

ଆଶ୍ୟ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀଙ୍କର ଆଶ୍ୟଯଙ୍କଳ । ସେମାନେ ଅରଣ୍ୟର ସୌନ୍ଦର୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଅରଣ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ହାତୀ, ବାଘ, ଭାଲୁ ଆଦି ହିଂସ୍ର ଜନ୍ମୁଙ୍କ ଭୟରେ ଲୋକମାନେ ଅରଣ୍ୟକୁ ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଅରଣ୍ୟ ଆମର ଅମୂଳ୍ୟ ସଂପଦ । ତାର ସୁରକ୍ଷା ଆମର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ନିର୍ବିତାରରେ ଲୋକମାନେ ଗଛକାଟି ଅରଣ୍ୟ ନଷ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି । ଗଛର ଉପକାରିତା ବିଷୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ସହେତନ କରାଇଲେ ଅରଣ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ । କୁଣ୍ଡିଷ୍ଟେତ୍ରୀୟ ବନୀକରଣ ଓ ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମର ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ହେବ । ସରକାର ତଥା ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଗଢ଼ାଯାଇ ଜଙ୍ଗଳ ସୁରକ୍ଷା କରାଯାଉଛି । ସରକାରଙ୍କର ବନମହୋସବକୁ ସନ୍ନାନ ଦେଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ଗଛ ଲଗାଇ ଅରଣ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉଚିତ । ଅଗ୍ନିଦାଉରୁ ଅରଣ୍ୟକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଆମେ ଅରଣ୍ୟର ଯନ୍ତ୍ର ନେଲେ ସେ ଆମକୁ ପିଲାପରି ପାଳିବ ।

12. ନିମ୍ନ ପରିଲେଖଟିକୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କର :

20

The history of art in ancient India virtually begins from the reign of Ashoka. Whatever we find in Indus Valley is isolated, its continuity is broken. We find for the first time, buildings and structures of permanent materials like stone, rock and brick during the Mauryan period. During the Vedic and later Vedic period buildings were made up of impermanent materials. It was Ashoka who substituted stone for wood, the common material for the construction of the buildings. This change from impermanent to permanent material was due to the desire of the emperor under whose patronage the Indian art flourished considerably. From C.2500 BCE to 250 BCE is a long period of which we have hardly any record in the matter of artistic expression. The architecture of this period was mostly of wood and has perished without leaving a trace behind.

★ ★ ★

